

УДК 658.155

ТРАНСФОРМАЦІЯ СУТНОСТІ ТА ЗНАЧЕННЯ ПРИБУТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Студ. Л.В. Петренко, гр. МгЕП-1-18
Науковий керівник д.е.н., доцент А.О. Мельник
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою є визначення теоретичної сутності прибутку.

Завдання – з'ясування ролі та значення прибутку в системі управління підприємством.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єкт дослідження - процес управління прибутком на підприємствах. Предмет дослідження – теоретико-методичні аспекти підвищення прибутковості підприємства.

Результати дослідження. Ключовою метою прибутку є добробут власників організації в поточному та майбутньому періоді. Ця мета передбачає одночасне забезпечення гармонізації інтересів власників з державними інтересами та інтересами працівників організації.

Виходячи з цієї головної мети, система управління прибутком вирішує завдання, що складаються з:

- 1) забезпечення максимізації суми отриманого прибутку, що відповідає ресурсному потенціалу організації, а також ринковій ситуації;
- 2) забезпечення оптимальної пропорційності між рівнем отриманого прибутку та допустимим рівнем ризику;
- 3) забезпечення високого рівня прибутку, що формується;
- 4) надання власників організації відповідного рівня доходу за вкладеним капіталом;
- 5) забезпечення формування відповідного обсягу фінансових ресурсів за рахунок прибутку відповідно до цілей організаційного розвитку в найближчому періоді;
- 6) забезпечення постійного зростання ринкової вартості організації;
- 7) забезпечення ефективності кадрових програм у прибутках.

Формування та створення ринкової економіки вимагає від підприємств України раціонального та економічно обгрунтованого підходу до планування своєї діяльності, визначення стратегії фінансової та виробничої політики, аналізу та оцінки отриманих результатів. Прибуток є основним джерелом фінансування розвитку підприємства, поліпшення його матеріально-технічної бази, забезпечення всіх форм інвестицій.

Прибуток є кінцевим фінансовим результатом діяльності компанії. У ринковій економіці оцінювання показників забезпечується через систему показників, основним засобом яких є рентабельність, що передбачає відношення прибутку до одного з показників функціонування організації. У процесі розрахунку прибутковості можна застосовувати різні показники прибутку. Це дає можливість визначити загальну економічну ефективність організації та оцінити інші аспекти її діяльності.

Для прийняття управлінських рішень часто застосовується структурована система показників, яка має певну мету. Це дозволяє уникнути ризику неповного та одностороннього відображення діяльності організації, оскільки індивідуальні показники характеризуються обмеженою інформаційною цінністю, що зумовлює можливість їх неадекватної інтерпретації. Система показників особливо важлива у випадках, коли необхідно враховувати ряд цілей і встановлювати взаємозв'язок між елементами системи. У той же час слід зазначити, що дуже велика кількість показників перевантажують матеріали аналітичного дослідження, відходячи від мети аналізу.

Незалежно від типу аналізу, який проводиться, система показників не може бути жорстко фіксованою раз і назавжди; воно має систематично коригуватися з точки зору форми та змісту. Оцінка прибутку - це, перш за все, аналіз всіх видів економічної діяльності, що здійснюється організацією. Залежно від множини фактори, здійснюється ретельне

вивчення окремих складових діяльності підприємства, і на основі цього дослідження здійснюється загальна оцінка прибутку підприємства.

Прибуток є дуже важливим показником, який відображає ефективність всієї діяльності підприємства, а також раціональність використання окремих ресурсів і компонентів. У більш простому, соціальному сенсі, прибуток визначається чистим доходом організації від реалізації його діяльності.

Політика формування прибутку повинна бути спрямована на максимізацію розміру позитивного фінансового результату для реалізації комплексу завдань для забезпечення зростання обсягів бізнесу, ефективного управління витратами, більш ефективного використання матеріально-технічної бази, оптимізації діяльності, складу та структури оборотних коштів, підвищення продуктивності праці та системи управління суб'єктом господарювання.

Внутрішні чинники можна розділити на виробничі та невиробничі, а виробництво, у свою чергу, включає великі та інтенсивні фактори, які використовуються для глибокого аналізу.

Екстенсивні чинники впливають на процес отримання прибутку шляхом кількісних змін: обсягу коштів і об'єктів праці, фінансових ресурсів, часу роботи обладнання, кількості персоналу, фонду робочого часу.

Інтенсивні чинники впливають на процес отримання прибутку за допомогою «якісних» змін: підвищення продуктивності обладнання та підвищення його якості, використання прогресивних типів матеріалів, модифікація їх технологій переробки, прискорення оборотності оборотних коштів, підвищення класифікації та продуктивності працівників, зменшення трудомісткості, удосконалення організації праці та ефективного використання фінансових ресурсів. У ході здійснення господарської діяльності організації, пов'язаної з виробництвом, реалізацією продукції та прибутком, ці фактори вступають у тісний зв'язок і тісну залежність.

До невиробничих чинників належать постачання, маркетинг та екологічна діяльність, соціальні умови праці та побуту.

Висновки. В статті було виявлено, що прибуток є кінцевим фінансовим результатом діяльності підприємства та є його основною метою. Разом з тим, прибуток являє собою складну економічну категорію. В останні часи питанням дослідження прибутку приділяло увагу багато науковців [13 – 22]. Але сутність та значення прибутку в сучасних умовах господарювання постійно трансформується. Фінансовий результат є оціночним показником та відображає економічну ефективність діяльності підприємств. Цей показник визначається показником прибутку або збитків, які формуються впродовж календарного року.

Ключові слова: підприємство, прибуток, управління прибутком, прибутковість.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бердар М.М. Формування механізму управління прибутком підприємства. Управління проектами, системний аналіз і логістика: Науковий журнал. Вип.5 – К.: НТУ, 2008.– с.208–215.
2. Ганжа Ю.В. Міжнародна практика факторного аналізу прибутку підприємства / Ю.В. Ганжа // Економіка та держава. – 2007. – № 4. – С.35-36.
3. Гевчук А.В. Вплив законодавчих змін 2018 року на формування фінансового результату: реалії та перспективи / А.В. Гевчук, Мартинюк О.О., Куцелєпа Р.С // Економіка і суспільство. – Вип. 13, 2017.- Режим доступу до ресурсу: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/13_ukr/221.pdf
3. Мельник А.О. Прибутковість підприємств України: сучасний стан, динаміка та шляхи підвищення / А.О. Мельник, Л.І. Штефан // Бізнес-інформ. 2018. – № 11. – С. 36-41.
4. 20. Шарманська С.О. Особливості формування та використання прибутку в трансформаційній економіці // Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць.К.: – 2008.– № 8 – с. 3-8.